

Kern

232 (1-28)

17
FACVLTATIS MEDICAE
DECANVS

D. FRIDERICVS AVGVSTVS
CARTHEVSER,

CANDIDATI PRAENOBILISSIMI

DN. GEORGII BARTRAMI TIMMERMANN,
HAMBVRGENSIS,

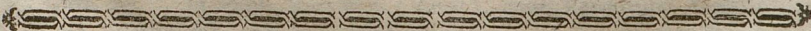
SOLLEMNIA IN AVGVRALIA
INDICIT

SIMVLQVE

DE QVIBVSDAM VINORVM ADVLTERATIONIBVS,
SANITATI NOXIIS, QVAE ADDITAMENTIS
MINERALIBVS PERAGVNTVR,

BREVITER DISSERERE PERGIT.

GISSAE HASSORVM,
MDCCLXXVII.

Typis IOAN. IACOBI BRAVNII, Acad. Typogr.

FRIDERICVS AVGVSTVS

DEUS

D. FRIDERICVS AVGVSTVS

CAESAR

IN QVODAM SPECTACULO

DE PRAESENTI

INDICIT

QVOD

DE QVODAM SPECTACULO

DE PRAESENTI

INDICIT

QVOD

FRIDERICVS AVGVSTVS

DEUS

CAESAR

FRIDERICVS AVGVSTVS

DEUS

§. I.

In Programmate, quod occasione Dissertationis Inauguralis Dn. Doct. SCHMIDT nuper in lucem emisi, adulterationes vinorum, sanitati officientes, quae additamentis mineralibus peraguntur, enarrare coepi, eamque materiam hoc loco ulterius pertractaturus sum. Ex reliquorum mineralium, quae huiusmodi vinorum mangonisationibus impendantur, numero primo in medium prodeat calx viua. Veteres eadem iam ad vina adulteranda vsos fuisse, PLINIUS in *Hist. natural. Lib. 14. Cap. 19.* docet his verbis: “Africa gypso mitigat asperitatem (vinorum), nec non aliquibus sui partibus calce., Et *Lib. 23. Cap. 1.* “Calce condita (vina) quis non etiam validus expauerit., Eundem morem hodierna adhuc aetate apud Hispanos vigere, testimonio CHRISTOPHORI a VEGA, scriptoris Hispanici, comprobatur IOANNES HARDVINUS in *annotat. ad Plin. Hist. nat. Lib. 14. Cap. 19. siue Sect. 24.* In insula Zacyntho (Zante), quae Venetorum dominio subiecta est, calx viua vino admisceri solet, eo quidem sco-

po, vt aetatem & translationem per mare melius ferat, memorante ARVIEUX in den merckwürdigen Nachrichten, Theil III. S. 318, qui & vinum huius insulae fortissimum, vini adulti fere instar, esse, eamque qualitatem ab admixta calce viua deriuari tradit. Vinis regno Tunetano indigenis calcem addi ebrietatis inducendae gratia, testatur THEVENOTVS in s. Reisebeschreib. Th. 1. Buch 2. Cap. 91. Seire 399. secundum vers. Germanic. quae Francof. ad Moen. 1693, in 4. prodit. Verba sunt: "Niemand verkauft in Tunis Wein als die Slaven, und dieser Wein ist aus dem Tunesischen Gebiet, allwo eine Quantitaet eingefandt wird, allein ganz weiß, sie thun Kalck hinein, damit er voll mache. „ In Germania nostra adulterationem vinorum iniecta calce iam olim vsitatam fuisse, patet ex Reform. Polit. Auguß. Vindelic. 1548. rubr. von den Schiff- und Fuhrleuten, vbi, citante GOTHOFREDO CHRISTIANO LEISERO in Iur. Georgic. Lib. III. Cap. 20. pag. 690. sequentia leguntur: "Wo auch hinführo einiger Schiff- oder Fuhrmann, oder jemand anders, wie die Namen haben moechten, den Wein mit Kalck oder dergleichen schaedlichen Zusatz oder Einschlag bereiten und faelschen würde, der soll gleicher Weise, nach Gestalt seiner Ueberführung, an seiner Ehren, Leib oder Gut haertiglich gestraft werden, und einer jeden Obrigkeit hiemit ernstlich auferlegt seyn, solchen schaedlichen Betrug fürzukommen, und die Ueberfahrer ernstlich zu strafen. „

§. II.

Mangonifatio vinorum per calcem vario fine instituitur, nimirum vel vt vina, si asperiora & acidiora sint, mitiorem saporem acquirant (*), in quem vsum veteres calce utebantur, sicut

(*) Ad acorem vinorum minuendum & obtundendum nonnulli loco calcis

sicut ex antea allegato PLINII loco cognoscitur; vel ut vina durabiliora & fortiora fiant, quo scopo eadem in insula Zacyntho calce condiuntur, ceu ex Equitis ab ARVIEUX itinerario retuli; vel ut vina pendula, lentescencia ad se redeant & mucilaginosae eorum consistentia corrigatur atque tollatur. Vid. CONRAD. BARTHOLD. BEHRENS *Seleç. Diaetic. Sect. 3. Cap. 7. §. 3. pag. 369.* & HENRICI MVNDII *Oper. Medico - Physic. pag. 328.* Sed qualicumque sine haec mangonifatio suscipiatur, sanitatem nunquam non offendit. Etenim vina eiusmodi propter particulas terreas calcareas, quas in se maiori vel minori copia receperunt, non solum valde exsiccant atque excretionem aluinam turbant aut supprimunt (qualem effectum itidem producit infusum calcis viuae aquosum, vulgo aqua calcis dictum, unde illud ad diarrhoeas

a 3

calcis viuae in usum vocant terras lapidesue calcareos nondum calcinationem passos, ut cretam, marmor (quod vino aut musto iniicere solebant veteres, ceu PLINIUS *Hist. nat.* aliquot locis testatur. Conf. CATO *de re rustica Cap. 23.*) putamina ouorum &c. Vid. NEVMANN *Praelect. chem. Cap. de Vino, pag. 1194.* Sed idem recte monet, terrea haec absorbentia iusto maiori copia non addenda esse, quoniam tunc vina facile vappescunt. Alii eundem in finem vsurpant cineres clauellatos aliaue salia alcalia fixa, quae cum acido vini in sal medium (speciem terrae foliatae tartari) abeunt virtute resolvente, & aperitiua praeditum. Vid. Cel. SAGE *chem. Untersuch. verschiedner Mineralien, in d. IX. Abhandl. über die Methoden den Wein zu untersuchen, S. 128.* Vina sic medicata valetudinem quidem non adeo laedunt, inprimis si alcali parciore tantum dosi adiectum fuerit, sed semper magis minusue turbida manent, ut notat Cel. SAGE, & facile in vappam degenerant.

rhoeas aliasque fluxiones praeternaturales tam serosas quam sanguineas cohibendas a Medicis adhibetur), verum etiam, cum particulae terreo-calcareae cum vino ad interiores corporis recessus deferantur, obstructionibus viscerum ansum praebent, & forsitan quoque, vti BEHRENS *l. c. pag. 373.* asserit, scabiem excitare, vel tamen ad eius genesin symbolam suam conferre possunt. Non vnice tamen ab his partibus terreo-calcareis vinorum calce adulteratorum noxia vis deducenda est, sed hanc ex parte efficiunt & augent particulae volatiles, acres, sulphureo-salinae, quas vina ex calce viua assumunt. Huius generis particulas calci viuae inesse extinctione eius per aquam assulam satis patescit, vtpote sub qua vapores acres morficantes sese copiose euoluunt & in aerem assurgunt. Idem probant exhalationes sanitati inimicae, quae ex parietibus recens dealbatis ascendunt, vnde homines in cubiculis calce recens incrustatis somnum capientes cephalalgia, vertigine, praecordiorum angustia aliisque malis afficiuntur, sicut non pauca exempla testantur. Easdem quoque moleculas ad acrimoniam illam causticam, quam lixiua alcalica ab addita calce viua nanciscuntur, plurimum tribuere, valde probabile est. Neutiquam igitur dubitari poterit, quin haec ipsae particulae vino nociuam qualitatem largiantur, & exinde ratio petenda est, cur vina calce viua adulterata ebrietatem grauiorem, temulentiam, dolores capitis inducant atque generi neruoso officiant.

§. III.

Calci subiungendum est gypsum, quod ex lapidibus gypseis, sicut calx ex lapidibus ac terris calcareis, per calcinationem paratur, & nihil aliud est, quam terra calcarea acido vitriolico saturata. Veteres tum ad vina conseruanda, seu vt COLVMELLA vocat, perennanda i. e. acescentiam eorum aut vappescentiam auer-

auertendam, gypsum musto adiciebant, uti e. g. cognoscimus ex COLVPELLI, *de re rustic. Lib. 12. Cap. 20. 26. 28.* tum ad mitigandam vinorum asperitatem iisdem gypsum indebant, ut Africanis in more erat, teste PLINIO *Hist. nat. Lib. 14. Cap. 19.* tum etiam, ut ex vino molli forte fieret, gypsi additamento utebantur, ceu PALLADIVS *de re rustic. Lib. 11. Tit. 14.* docet. Mos iste gypso vina fucandi recentiori aetate nondum exoleuit. Hispanos enim vina quaedam etiamnum gypso condire, CHRISTOPHORI a VEGA auctoritate probat HARDVINVS *in annot. ad Plinii Hist. nat. Lib. 14. Cap. 19. siue Sect. 24.* quod idem & confirmat BEHRENS *Select. Diabetic. pag. 373.* In insula Archipelagi Milo musto aliquam gypsi quantitatem addunt incolae, ut vina durabiliora seu firmitiora euadant, testante ARVIEUX *in den merckwürdigen Nachrichten, Theil IV. Seite 273.* Quod gypsum ad vinorum conseruationem utilitatis aliquid praebere possit, haud quidem inficiabor; sed vina talia particulis gypseis impraegnata damno vacare & sine valetudinis laesione potari posse minime credo. Habet enim gypsum vim quandam nociuam adstrictoriam & strangulatoriam, quam veteres etiam haud ignorabant. Sic DIOSCORIDES *de Mater. med. Lib. 5. Cap. 134.* gypso vim stypticam, fluxiones sanguinis & sudores cohibentem (*δυναμιν συπτικην, αιμορραγιας τε και ιδρωτων εφεκτικην*) tribuit, illudque potum strangulando necare scribit (*ποθεισα πνιγει το κατα πνιγμον τροπω*). Hinc & gypsum tum a DIOSCORIDE (vid. *ei. Lib. de Venenis*, qui etiam *Alexipharmaca* inscribitur, *Cap. 24.*) tum ab aliis scriptoribus antiquis inter venena numeratur. Particulae gypseae in vini largiori quantitate solutae & per eius massam plus minus dispersae non ita quidem valide agunt, quam gypsum crassiori substantia intra corpus assumptum, incommodi tamen neutiquam expectes sunt, sed vina iisdem impraegnata conspitationi alui, dysuriae, viscerumque obstructionibus occasionem dare utique possunt. Vinum gypsatum sanitati damnum asserre DIOSCORIDES
iam

iam bene perspexit, & quae ille de vini talis pravis effectibus in *Mater. med. Lib. 5. Cap. 9.* perhibet, si non in vniuersum, tamen quoad partem vera sunt: “ὁ δὲ τὴν γύψον ἔχων (scil. οἶνος) κακώτικος τῶν νεύρων, καρηθαρικός, πύρωδης, κυστὶ ἀθιτάς.”

§. IV.

Vinis lentescentibus atque pendulis nonnulli alumen vstum adiiciunt, vt illa aliquatenus ad se redeant & mucilaginosâ illorum consistentiâ tollatur, vti referunt HENRICVS MVNDIVS *Oper. Medico-Physic. pag. 328.* & BEHRENS *Select. Diacretic pag. 369.* Ad vina quoque turbida clariora reddenda (*) alumen cum saccharo vsurpari IOH. BAVHINVS *Hist. plant. Lib. 18. p. 536.* docet & ex eo tradit BEHRENS l. c. p. 350. Quod autem vina hoc

(*) Ad claritatem vinis turbidis conciliandam vulgo adhibent oenopoplae solutionem ichthyocollae, vtpote cuius partibus gelatinosis & viscosis moleculae tartareo - terreae aut faeculentae vino innatantes & sic turbiditatem efficientes, implicantur, ac cum iisdem sensim & lente ad fundum descendunt, quo factò vinum limpium redditur. Haec encheiresis sub certa conditione sanitati obesse nequit, si scilicet vina non prius ex doliis in lagenas transfunduntur ac bibuntur, quam partes illae impurae cum ichthyocolla, cui inuolutae sunt, perfecte praecipitatae & vina debitam claritatem adepta fuerint: Ast si vina ante perfectum partium illarum secessum depromuntur & potantur, valetudinem omnino laedunt ac varia incommoda pariunt, tum ob ichthyocollam, quae renacitate sua & crassitie ventriculo molesta est, tum ob ipsas particulas tartareo - terreas aut faeculentas, simul in corpus introductas.

hoc modo emendata sanitati conducant, nemo, cui aluminis natura & vis cognita est, affirmare poterit. Alumen enim ad mineralia adstringentia seu styptica validiora pertinet, ac interne adhibitum forti fibrarum constrictione varia damna producere valet, vnde & Medici tutam medendi methodum sequentes ab interno salis huius styptici vsu vel plane abstinent, vel eodem nonnisi caute & circumspecte in morbis quibusdam adstringentia potentiora desiderantibus vtuntur. Ad vina aluminata quod attinet, illa vias vrinarias & intestina constringendo diuresin & excretionem aluinam turbare ac impedire, spasmos primarum viarum, vt colicam & cardialgiam, excitare, viscerumque infimi ventris obstructionibus occasionem ministrare posse (*)

b

quili-

(*) In Italia quondam ad vina condienda & conseruanda in vsu erat puluis quidam ex alumine & sale vsto paratus, & pulueris Cyprii seu de Cypro nomine insignitus, cuius mentio fit in Itali cuiusdam IOH. ANTONII LODETTI *Dialogo de fraudibus pharmacopoeorum nonnullorum*, latinitate donato & ex museo THOMAE BARTHO-
LINI edito, qui vna cum LISSETI BENANCII *Declaratione fraudum & errorum apud pharmacopoeos commissorum, Francofurti in 8.* sine designatione anni prodit. In hoc dialogo pag. 156. de vini puluere isto Cyprio infecti noxa, forsitan paulo *ὀπιεβολικως*, ita iudicatur: “Omnes qui bibunt istud vinum conditum isto pulaere, sentiunt subito dolorem capitis, & vertiginem, vt videantur inebriati. Sentiunt praeterea stomachi turbas, capitis inflammationes, in facie, in pectore. Haec conditura pungit corpus, obstruit omnes vias, praesertim vrinarias: & beati sunt qui abstinent his vinis conditis, quae salubria multum non sunt, sed illis pessima, qui difficultate vriniae laborant & dolore renum.”

quilibet rerum medicarum peritus fatebitur. Ceterum facili experimento indagari potest, an vino cuidam alumen insit. Etenim si vino, in quo aliqua aluminis portio soluta est, solutio cinerum clauellatorum saturata instillatur, illud statim lactescit & puluerem album dimittit, qui nihil aliud est, quam terra aluminis per sal alcali fixum deiecta, utpote quod cum acido aluminis vitriolico sese coniungit eoque ipso terram aluminis alcalinam liberam reddit atque pulueris albi forma praecipitat (*), Aliter sese habet vinum e. g. Rhenanum purum nulloque alumine impraegnatum. Hoc enim affusa solutione cinerum clauellatorum alteriusue salis alcalici fixi saturata illico colorem fusco-rubrum induit, ita ut simul aliquid pulueris fusci ad fundum secedat,

§. V.

Vina flaua seu, ut vulgo vocantur, alba, inprimis recentiora, ut melius conseruentur nec in vappam degenerent, ab oenopolis sulphurari, nota res est. Nimirum dolia noua aut vacua, antequam vinum iis infunditur, fumo sulphuris accensi (plerumque fila aut taenias lineas sulphure liquefacto obductas in hunc finem adhibent) impraegnantur ac postea vino replentur, vel dolia ad aliquod spatium euacuata sulphuris fumo imbuuntur. Prius das Einbrennen, posterius das Aufbrennen nuncupant. Sulphuratio haec, qua vina vapores sulphuris mineralis acido-inflammabiles imbibunt, utique impedit, quo minus eadem

(*) Affuso spiritu vitrioli terra aluminis praecipitata rursus cum effervescencia soluitur ac soluta manet, & vinum claritatem recuperat. Hac in re terra aluminis discrepat a terra calcarea, quae pariter ab acido vitriolico cum effervescencia soluitur, sed cum eodem in terram gypseam abiens, mox pulueris forma iterum delabitur.

eadem vappescant, eorum quoque claritatem promouet, ac, si moderata sit seu parcior tantum sulphuris copia recipiatur, sanitatem non adeo notabiliter offendit. At si maior sulphuris quantitas in usum trahatur & vina igitur nimio vapore sulphuris impraegnentur (*), valetudo inde omnino detrimentum capit, siquidem eiusmodi vina caput infestant, temulentiam & cephalalgiam inducunt, neruos laedunt, ceu experientia docet & ex vi expansiua spiritus illius sulphurei intelligi potest. Maius adhuc damnum patitur valetudo, si, quorundam oenopolarum more, sulphuri bismuthum iungitur, dum scilicet taeniae sulphuratae bismutho in puluerem redacto conspersae & rectae in usum vocantur. Vid. praeter alios libros SACHSII *Ampelograph. pag. 164.* BEHRENS *Select. Diactet. pag. 371.* IOH. RV-DOLPH. CAMERARII *Memorabil. Med. Centur. VIII. Partic. 23.* Non solum enim vapores, in quos bismuthum igne resoluitur, per se noxii sunt, sed etiam semimetallum istud non raro particulas arsenicales secum ducit, vnde non mirandum est, si vina hoc artificio mangonifata colicas & conuulsiones excitent. Vid. *Ephemerid. Acad. Nat. Curios. Decur. I. Ann. 2. Obs. 39.* (IOH.

b 2

IACOBI

(*) Vinum nimio suffitu sulphureo temeratum esse, patescit instillata solutione argenti in aqua forti, vnde vinum colorem fuscum aut subnigrum adipiscitur, sicut recte notatur in *Pharmacop. Danic. pag. 101.* Eidem docimasiae inferuit solutio plumbi cum aqua forti vel aceto parata, vtpote quae vino largius sulphurato instillata illico colorem fuscum aut nigricantem producit. Memorati colores exoriuntur, dum moleculae sulphuris particulis argenti vel plumbi soluti adhaerescunt, sicut ex aliis experimentis cum solutione sulphuris & solutione argenti ac plumbi susceptis fatiscitatum est.

IACOBI WEFFERI), pag. 70. & Decur. III. Ann. 5. & 6. Obs. 261.
(SALOMON. REISELII) pag. 601. seq.

§. VI.

Cum nimia vinorum sulphuratio valetudini noceat, vtile sane esset, si a principibus & magistratibus publica lege sulphuris pondus, ad certam vini quantitatem adhibendum, oenopolis praeciperetur; id quod factum est e. g. in *Reform. Polit. August. Vindelic. 1548.* vbi rubr. *von Satzung ueber die Weine* (citante LEISERO in *Iur. Georgic. pag. 690.*) sequentia extant: "ob jemand, wer der waere, in dem Ablaffen, um Bestaendigkeit willen des Weins, sein Fals mit einem Schwefel zubereiten wollte, das soll er zu thun Macht haben, doch einen Wein einmahl und nicht mehr, auch nicht anders, denn zu Bereitung eines Fuederichen ein Loth lauter Schwefels." (*) Melius tamen adhuc & satius esset, si in locum sulphuris mineralis accensi substitueretur acidum vitriolicum concentratum, siquidem exigua quantitas olei vitrioli sat magnae vini portioni indita eandem plane, quam sulphuris vapor, vtilitatem praestat, ita, vt vinum non solum diu conseruetur, verum etiam vino turbido & vappescenti pelluciditas inde restituatur. Sanitas autem hoc addi-

(*) Eadem sulphuris proportio iam antea praescripta est in Receptu Imper. Rotenburgenfi ad Tubarim A. 1487. (zu Beraitung ains fuederigen Fals ain Lot lawters Swebels on allen Zusatz zu nemen). It. in Ordinatione Maximiliani ueber die Weine, in comitiis Friburgenfibus A. 1498. data. Receptus ille & ordinatio haec legi potest in IOH. PHILIPPI DATT, *Iurisconsulti Wuertembergici, Volumine rerum Germanicarum nouo suae de Pace Imperii publica Lib. III. Cap. XIV. fol. 633. 635.*

additamento nullum prorsus detrimentum capit, vnde hic vina conferuandi modus meritis laudibus celebratur ab HVMMELIO in *Tractat. de arthritide tartarea & scorbutica p. 42.* cuius verba huc transcribere placet: " Acidum sulphuris accensi iam a multis seculis ad conferuanda ab vltiore fermentatione & vapescentia vina adhiberi consueuisse, notum est, cuius loco, si aliquid olei vitrioli probe vino commisceas, non tantum idem praestabis, sed & vina ab odore ingrato, & fumo caput petente, quae sulphur accensum inducit, simul immunia praestabis. -- -- Sic & vina pendula huius admixtione illico restituuntur; imo ipsa aceta, ne in mucorem & coagulum abeant, praeseruantur, & ipsa vina dulcia, quae in Hollandia a fermentatione tueri & ita bibere moris est, nullo alio artificio melius in desiderato stata conferuantur, quam admixto iis acido vitrioli, quod non tantum eorum dulcedinem non imminuit, sed & auget, & vina generosiora praestat.,"

Haec fuerunt reliquae potiores vinorum mangonisationes, sanitati perniciosae, quae additamentis mineralibus instituuntur. Iam muneris mei ratio postulat, vt publice significem sollemnia inauguralia Candidati doctissimi, Dn. TIMMERMANNI, Hamburgensis, qui per aliquot annorum spatium in alma hac Ludouiciana commoratus scientiam salutarem eximia diligentia coluit. Quibus ille magistris vsus fit, sequens vitae curriculum, ab ipso Facultati Medicae exhibitum, docebit:

Ego GEORGIUS BARTRAMVS TIMMERMANNVS
Hamburgi Ao. MDCCXLV. die XVII. Iunii ex Patre iam demortuo CHRISTIANO LVDOLFO TIMMERMANNO & Matre adhuc superflite MARGA-

RETHA CICILIA ex stirpe BORGESTIANA, natus sum. Praeceptoribus domesticis vsque ad ann. aetatis XII. instructus sum, postea Illustre Iohanneum Hamburgense frequentavi, & ibidem linguis caeterisque disciplinis humanioribus operam dedi. Ex classibus exemptus in Illustre Gymnasium Altonauiense receptus sum, & ex ore Celeberrimi Professoris MATERNI Physiologiam, Anatomiam atque Botanicam magno cum emolumento hausi. Sed tunc cupiditate proficiscendi captus naue quadam bataua ad Indiam orientalem profectus sum, & in vrbe Batauia per decem annos habitavi, & quamuis mercaturam aliquamdiu exercuerim, attamen occasione data, botanicae atque medicinae orientaliu[m] diligentissime studui. Ante aliquot annos in patriam reuersus, hanc Illustrem Academiam petii & ab Excellentissimo Dom. Professore SCHULTZIO, tunc fasces academicos gerente, numero ciuium academicorum adscriptus sum. In doctrina Pathologiae, Therapiae atque Diaeteticae Celeberrimum atque Experientissimum Dominum Professore[m] BAVMERVM praeceptorem accuratissimum fidelissimumque habui. Celeberrimus atque Experientissimus
Dom,

Dom. CARTHEUSER Physicam dogmatico - experientialem, botanicam, materiam medicam & formulas praescribendi methodum, magna cum diligentia me docuit. Virum Celeberrimum atque Experientissimum Dom. Professore NEBEL praeceptorem etiam veneratus sum, & ex eius Praelectionibus tam publicis quam priuatis, in Therapiam, Chirurgiam, atque artem obstetriciam, maximum studiorum meorum incrementum nactus sum. Tandem etiam Viri Celeberrimi atque Experientissimi Dom. Professoris DIETZII Praelectionibus physiologicis, pathologicis atque anatomicis, publicis atque priuatis, adfui. Dum autem res domesticae finem studiorum meorum academicorum desiderant, Vobis, Viri Celeberrimi atque Experientissimi Fautores atque Praeceptores quam maxime venerandi, pro magna beneuolentia atque amicitia, qua me honorauistis, maximas gratias ago, & simul a Vobis peto, vt ad consueta examina me admittatis; quo iis rite peractis, dissertationem inauguralem conscribere, atque ab Illustri Senatu Academico summos in Medicina honores petere, mihi liceat.

Ad

Ad examina admissus Dn. Candidatus suam in arte salutari p̄-
 riciam sufficienter probavit, quapropter illi facultas Dissertatio-
 nem Inauguralem conscribendi ac defendendi data fuit. Hanc
de Emphysemate artificiali proprio Marte elaboratam d. XV. Ma-
 ii ad obtinendam Doctoris Medici dignitatem publice defendet.
 Cui actui academico sollempni ut interesse dignentur MAGNIFI-
 CVS DN. RECTOR, MAGNIFICVS DN. PROCANCELLA-
 RIVS, ILLVSTRISSIMVS DN. COMES, EXCELLENTISSI-
 MI AC CELEBERRIMI ACADEMIAE PROCERES, aliique
 Musarum PATRONI ac FAVTORES, vt & ORNATISSIMI
 DN. COMMILITONES, ea, qua decet, obseruantia
 & humanitate rogo.

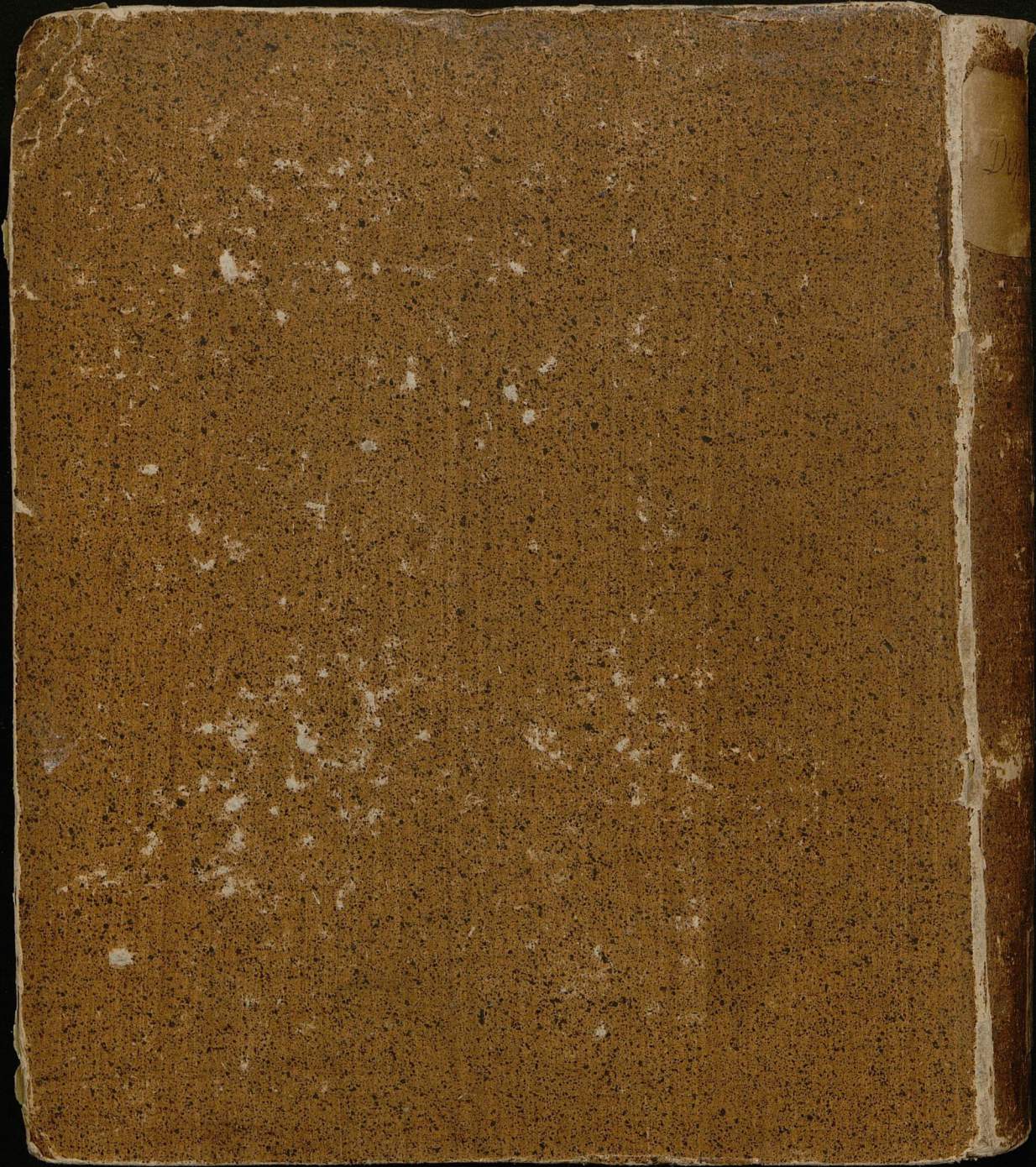
Dab. in ACAD. LVDOV. d. VI. Maii MDCCLXXVII.

1618

PICA

17

FACULTATIS MEDICAE
DECANVS

D. FRIDERICVS AVGVSTVS
CARTHEVSER,

CANDIDATI PRAENOBILISSIMI

DN. GEORGII BARTRAMI TIMMERMANN
HAMBV

SOLLEMNIA

IND

SIMV

DE QVIBVSDAM VINOR

SANITATI NOXIIS,

MINERALIBVS

BREVITER DIS

GISSAE

MDCC

Typis IOAN. IACOBI

